

Kvadrātsaknes

Jāzin no galvas (tāpat kā reizreizs un dalīšana tabulas apmērā)

$\sqrt{0}$	$\sqrt{1}$	$\sqrt{4}$	$\sqrt{9}$	$\sqrt{16}$	$\sqrt{25}$	$\sqrt{36}$	$\sqrt{49}$	$\sqrt{64}$	$\sqrt{81}$	$\sqrt{100}$	$\sqrt{121}$	$\sqrt{144}$	$\sqrt{169}$	$\sqrt{196}$	$\sqrt{225}$	$\sqrt{400}$
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	20

Teorija

Lai izvilkto kvadrātsakni, jāatbild uz jautājumu – kādu skaitli kāpinot kvadrātā iegūst skaitli, kas atrodas zem saknes

$$\sqrt{36} = \blacksquare$$

Jādomā, kāds skaitlis slēpjas zem $\blacksquare$, lai $\blacksquare^2 = 36$.

Zem $\blacksquare$ slēpjas skaitlis 6, jo $6^2 = 36$.

Tātad $\sqrt{36} = 6$

Lai uzrakstītu skaitli izmantojot kvadrātsakni, dotais skaitlis jākāpina kvadrātā.

Piemērs: uzraksti skaitli 12 izmantojot kvadrātsakni

Tā kā $12^2 = 144$, tad $12 = \sqrt{144}$

Kvadrātsakne no negatīviem skaitļiem neeksistē: $\sqrt{-16} =$ nav vērtības

Ja saskaitāmajiem ir vienādas saknes, tos var saskaitīt vai atņemt. Darbību izpilda ar koeficientiem

$$3\sqrt{7} + 2\sqrt{7} = 5\sqrt{7}$$

$$5\sqrt{7} - 11\sqrt{7} = -6\sqrt{7}$$

Lai noteiktu $\sqrt{a}$ naturālos kaimiņus

- atrod skaitļa a kaimiņus, no kuriem var izvilkst kvadrātsakni
- izvelk kvadrātsakni no šiem kaimiņiem

Piemērs: noteikt skaitļa $\sqrt{29}$ naturālos kaimiņus

- skaitļa 29 kaimiņi no kuriem var izvilkst kvadrātsakni ir 25 un 36
- izvelkot kvadrātsaknes, iegūst skaitļus 5 un 6

Tātad, skaitļa $\sqrt{29}$ naturālie kaimiņi ir skaitļi 5 un 6.

Uzdevumu veidi

Zināt kvadrātsaknes vērtību no naturāla skaitļa (tabula)

Uzrakstīt skaitlim atbilstošo kvadrātsakni no skaitļa

Noteikt, kādi ir $\sqrt{a}$ naturālie kaimiņi

Veikt darbības ar kvadrātsaknēm

Uzdevumi ar atrisinājumiem

4. uzdevums (1 punkts)

Skaitlis $\sqrt{70}$ pieder intervālam

A (6; 7)   B (7; 8)   **C (8; 9)**   D (9; 10)

$$\sqrt{64} < \sqrt{70} < \sqrt{81}$$

$$8 < \sqrt{70} < 9$$

5. uzdevums (1 punkts)

Aprēķini starpību $3\sqrt{2} - \sqrt{2}$.

Atbilde: $2\sqrt{2}$

Uzdevums: Veikt aprēķinus

$$10\sqrt{3} + 5\sqrt{3} = \underline{\underline{15\sqrt{3}}}$$

$$3\sqrt{p} - 8\sqrt{p} = \underline{\underline{-5\sqrt{p}}}$$

$$2\sqrt{13} - 4\sqrt{13} + 6\sqrt{13} = -2\sqrt{13} + 6\sqrt{13} = \underline{\underline{4\sqrt{13}}}$$

Uzdevumi treniņam

$$\sqrt{5} + \sqrt{5}$$

$$\sqrt{11} - \sqrt{11}$$

$$6\sqrt{2} + 2\sqrt{2}$$

$$9\sqrt{7} - 5\sqrt{7}$$

$$4\sqrt{3} - 5\sqrt{3}$$

$$-23\sqrt{6} - 32\sqrt{6}$$

11) $\sqrt{k} + \sqrt{k}$

12) $-\sqrt{z} + 2\sqrt{z}$

13) $\sqrt{b} - 5\sqrt{b}$

14) $4\sqrt{c} + 15\sqrt{c}$

$$4\sqrt{6} + 9\sqrt{6} - 8\sqrt{6}$$

$$8\sqrt{10} - 7\sqrt{10} - 8\sqrt{10}$$

$$-3\sqrt{7} + 10\sqrt{7} - 7\sqrt{7}$$

$$\sqrt{c} - 4\sqrt{c} + 6\sqrt{c}$$

$$6\sqrt{x} + 4\sqrt{x} - 11\sqrt{x}$$

$$2\sqrt{3} + 10\sqrt{3} - 4\sqrt{3}$$

$$5\sqrt{7} - 5\sqrt{7} - 9\sqrt{7}$$

$$-3\sqrt{11} + 8\sqrt{11} - 5\sqrt{11}$$

$$8\sqrt{x} - 6\sqrt{x} + \sqrt{x}$$

$$9\sqrt{a} - 14\sqrt{a} + 4\sqrt{a}$$

6. Kurš skaitlis pieder skaitļu intervālam (4; 5)?

A $\sqrt{36}$

B $\sqrt{10}$

C $\sqrt{5}$

D $\sqrt{20}$

6. Ar kuru x vērtību izteiksmei $\sqrt{x}$ nav jēgas?

A 2

B 1

C 0

D -1

Atņem $8\sqrt{2} - \sqrt{2}$!

Starp kuriem diviem blakus esošiem veseliem skaitļiem atrodas $\sqrt{41}$.

Izpildi darbību $5\sqrt{5} - \sqrt{5}$.

Aprēķini $\sqrt{\frac{16}{25}}$.

8. Kuram skaitļu intervālam pieder izteiksmes $\sqrt{23}$ vērtība?

A (2; 3)

B (3; 4)

C (4; 5)

D (20; 25)

10. Kuram skaitļu intervālam pieder izteiksmes $\sqrt{40}$ vērtība?

A (5; 6)

B (20; 30)

C (6; 7)

D (30; 50)

Kuram no intervāliem (2; 7); (9; 15) vai (16; 23) pieder skaitļi

a) $\sqrt{5}$;

b) $\sqrt{17}$;

c) $\sqrt{95}$;

d) $\sqrt{402}$;

e) $\sqrt{500}$;

f) $\sqrt{137}$?

Kuram no intervāliem (3; 8); (11; 15) vai (20; 23) pieder skaitļi

1) $\sqrt{11}$; $\sqrt{136}$; $\sqrt{40}$; $\sqrt{425}$; $\sqrt{501}$;

2) $\sqrt{13}$; $\sqrt{200}$; $\sqrt{51}$; $\sqrt{480}$; $\sqrt{528}$?

1) $5\sqrt{7} + 18\sqrt{7}$;

2) $21\sqrt{6} - 12\sqrt{6}$;

3) $-\sqrt{23} + 2\sqrt{23}$;

4) $\sqrt{21} - 2\sqrt{21}$;

5) $-13\sqrt{3} + 28\sqrt{3}$;

6) $0,8\sqrt{15} - \sqrt{15} + 1,4\sqrt{15}$;

7) $3\sqrt{10} - 9\sqrt{10} + \sqrt{10}$;

8) $8\sqrt{17} - 13\sqrt{17} + 5\sqrt{17}$;

9) $-8\sqrt{11} + 5\sqrt{11} + 3\sqrt{11}$;

10) $1,5\sqrt{a} - 0,9\sqrt{a} - \sqrt{a}$;

11) $6\sqrt{b} + 1,4\sqrt{b} - \sqrt{b}$;

12) $-15\sqrt{2d} - 7\sqrt{2d} + \sqrt{2d}$;

13) $-12\sqrt{x} - 4\sqrt{x} + 12\sqrt{x}$;

14) $16\sqrt{y} - 9\sqrt{y} - 7\sqrt{y}$.

1) $5\sqrt{a} - 3\sqrt{b} + 7\sqrt{a} - \sqrt{b}$

2) $5\sqrt{x} - 10\sqrt{y} - 9\sqrt{x} - \sqrt{y}$

3) $23\sqrt{c} - \sqrt{m} - 24\sqrt{c} + 2\sqrt{m}$

4) $-15\sqrt{x} - \sqrt{c} - 3\sqrt{x} + 2\sqrt{c}$

5) $8,2\sqrt{d} - \sqrt{d} + 3,1\sqrt{d} + 0,9$

6) $1,8\sqrt{m} + \sqrt{m} - 2\sqrt{m} + \sqrt{n}$

7) $3a\sqrt{a} - 15b\sqrt{b} - 5a\sqrt{a} + 15b\sqrt{b}$

8) $17c\sqrt{c} - 20p\sqrt{p} - 18c\sqrt{c} + 20p\sqrt{p}$